

Heid Cat zondag 21 Vr/antw 54 en 55

De kerk 1 door de Geest vergaderd

2 door de Zoon verkregen 3 door de Vader verkoren.

Gemeente,

Als je zo eens rondkijkt in de kerk dan zie je het één en ander. Je ziet mensen die luisteren, bidden en zingen. De één voor het oog met veel aandacht, de ander met minder. Je ziet een kerkenraad binnenkomen die heeft gebeden en de dominee een handdruk geeft. Je ziet één man die meestal aan het Woord is en voorgaat in de gebeden. De dominee. Je hoort een organist, je ziet de koster en de collectanten. En soms, een enkele keer, dan houden ouders een kindje bij het doopvont. Of staan mensen op en gaan aan een tafel zitten eten brood en drinken wijn. En pas geleden nog zaten een aantal jonge mensen voorin die 'ja' zeggen, die hun geloof belijden. En als je wat verder kijkt in een gemeentegids dan zie je dat een aantal van die mensen ook doordeweeks wel eens bij elkaar komt. Vooral 's winters: clubs, catechisaties, kringen, verenigingen. Zo gaat dat in de kerk. Dat zie je van de kerk. En sommigen zeggen: dat heeft zijn langste tijd gehad. Zo'n kerkdienst past niet meer in deze tijd. Anderen kijken rond en zeggen: nou zoals dat Waarder eruit ziet, best veel kinderen en jeugd heeft dat nog wel toekomst.

Gemeente dat zie je van de kerk. In de hervormde en in andere kerken. In Waarder en op heel veel anderen plaatsen. Je zit mensen die er zijn, die er soms veel voor over hebben, die belijdenis doen, laten dopen, ten avondmaal gaan, kerkdienst houden. Maar vanavond wordt ons gevraagd: wat geloof je van de kerk? En dan is het antwoord: dat de Zoon van God door Zijn Heilige Geest... Dus ik geloof van de kerk dat door alles wat die mensen doen heen de Heilige Geest werkt.

1 door de Geest vergaderd

Ik geloof van de kerk dat de Heilige Geest daar een Gemeente vergadert, beschermt en onderhoudt. De Heilige Geest vergadert een gemeente. De Bijbel gebruikt dan ook wel het woord: trekken. Dat de Geest uit de zonde trekt tot God. Trekt uit deze tegenwoordige boze wereld. Die is als bewegend drijfzand van egoïsme, aardsgezindheid, hier en nu denken. En mensen zijn als schapen in dat drijfzand. Hun vacht zuigt zich vol. Het verderf in. De Geest trekt uit dat drijfzand. Bewerkt het hart zodat ik ga dorsten naar God en Zijn heil en Zijn wil. De Geest trekt los naar God.

En dan telkens weer. Zoals Jezus zei na Pasen: Ik zal u voorgaan naar Galilea. Om hen daar weer te vergaderen. Als de schapen in een

week tijd overal heen verstrooit zijn. Het éne schaap viel in zonde, het andere dwaalde weg, het derde is verschrikt weggevlucht toen er een vraag gesteld werd, een vierde weggedreven omdat het zo druk was. Schapen, ze kunnen zover weggaan in een week tijd. Zo ver van de Herder. Zo dor en doods worden. De Geest vergadert weer. Trekt weer tot Christus. Doet weer terugkeren tot Zijn kruis, weer terugkeren tot het Vaderhart.

En de Heilige Geest beschermt. Er wordt dus aangevallen. Door de duivel. Hij valt aan met verzoeking. Laat zonden trekken. Valt aan met aanvechtingen. Laat gedachten hopeloos maken en moedeloos. Valt aan met verdrukking en vervolging. Laat bang maken door wat er allemaal gebeuren kan. De schapen staan er bloot aan, heel de week. En de vrede wordt verstoord, de gemoedsrust opgejaagd. Maar de Heilige Geest beschermt in Zijn dienst. Dan is Hij een Schild dat alle aanvallen tegenhoudt. En je mag nabij God zijn. Ongestoord in Zijn huis, aan Zijn tafel. Mij goed mijn zaligst lot, van vreugde dronken. Ongestoord Gods gunst genieten.

En de Heilige Geest onderhoudt. Hij voedt en sterkt betekent dat. Schapen kunnen zo verzwakken. Verwond raken. Ziek worden. Door een kruis dat op je ligt en dat zo zwaar valt dat je na een week helemaal op bent. Door een stoot die je krijgt en waardoor je verwond bijna niet meer verder kunt. Door een bacterie van ongelooft of dwaling waardoor alle kracht en moed is vergaan. Maar de Heilige Geest voedt en sterkt. Geeft weer kracht en moed. Van kracht tot kracht steeds voortgaan. Weer moed en hoop gegeven door het zicht op God en Zijn erfenis.

Door wat mensen in de kerk doen heen vergadert, beschermt en onderhoudt de Heilige Geest het geloof. Dan gaat het wel om dat die mensen, organisten, koster, ouderlingen, diakenen, predikanten, instrumenten zijn van de Heilige Geest. Dat zijn hun taak doen in de stijl van de Heilige Geest. En Zijn stijl is heiligheid. Afhankelijkheid. Liefde. Bewogenheid. Dat zij de invloed van de Geest geleiden mogen. Zoals staal stroom geleidt. Maar als er roest op zit dan stremt de geleiding. De roest van gedachteloosheid, vormelijkheid, eigendunk, onheiligheid die stremt de invloed van de Heilige Geest. Wat een hoge roeping om en tak te hebben in de kerk! Om steeds te bidden: Heere, laat mij instrument zijn, zuiver, oprecht, geheiligd, bewogen.

Als ik dat van de kerk geloof, dat de Heilige Geest daar vergadert, beschermt en onderhoudt, dan weet ik me ook afhankelijk. Het voorbeeld van vorige week. Het zeilschip en de wind. Zonder de wind komt het schip geen centimeter vooruit. En daarom mag ik naar de kerk gaan met gebed in mijn hart. Gebed in afhankelijkheid en met verwachting. Dat mag zaterdagavond al een plaats hebben. Me richtend op de dienst in gebed om de Geest. Dat mag zondagmorgen een plaats hebben, ook aan tafel, maar ook voor jezelf. Zondagmiddag voor de avonddienst. En dan vlak voor de kerkdienst begint. Voorganger onder aan de preekstoel. De gemeente in gebed. O HEERE, de zeilen worden gehesen, maar als Uw Geest niet waait doet het niks. Vruchteloos, tegen ons getuigend. Maar als Uw Geest waait komt er beweging, vergaderend, beschermend, onderhoudend. Is het één laaiend gebedsvuur dan? Laat het één vurig gebed zijn om de Heilige Geest.

Dat geloof ik van de kerk. Dat daar de Heilige Geest vergadert, beschermt en onderhoudt. Dat gebeurt daar. Als daar mensen kerkdienst houden, dan is de Heilige Geest aan het vergaderen, beschermen en onderhouden. En dat ervaar ik bij tijden. Dat dat er gebeurt. Is dat zo? Is dat de kerk voor u/jou? Is dat de kerkdienst? Daar werkt de Geest. Trekkend tot Christus en tot God. Die mij doet rusten in Hem. Die mij kracht geeft. Daar vind ik God omdat God mij daar gevonden heeft. Dan ben ik een levend lidmaat van de kerk zoals het eind van antwoord 54 zegt. Wat arm als je dat nooit erin gemerkt hebt. Als je daar vreemd aan bent. Wel in de kerk, maar nooit iets gemerkt van wat de Geest daar doen wil en kan. Laat het tot een gemis worden, tot een schreeuw van je hart: U zegent anderen, zegen dan ook mij.

2 door de Zoon verkregen

We stonden stil bij de Heilige Geest, maar we lezen wel goed dat het ten diepste de Zoon van God Zelf is, Jezus Christus, Die door Zijn Geest de kerk vergadert en beschermt en onderhoudt. Eén woordje moeten we niet over het hoofd zien: Zich. Dat de Zoon van God Zich een Gemeente vergadert. Hij vergadert die gemeente, voor Zich, tot Zich, rondom Zich. Maar hoe dan ook, gericht op Zichzelf. Hij is er het hart, het middelpunt van. Zoals het met spaken is. Je kunt een aantal spaken op een hoop leggen, maar dat is natuurlijk niks. Spaken moeten rond de as gegroepeerd worden en dan heb je een wiel. Als al die spaken gericht zijn op het middelpunt, op de as van het wiel. De Zoon van God

vergadert door Zijn Geest zondaren rondom Zich. Hij is het middelpunt.

Daar gebruikt de Bijbel enkele sprekende beelden voor om dat aan te geven dat het om Hem gaat: Christus. Denk aan het beeld van de Wijnstok en de ranken. Al de ranken zijn in die ene Wijnstok en leven uit de Wijnstok. De Wijnstok stuwt sap naar boven toe, en de rank zuigt die sappen op, trekt ze uit de Wijnstok, vraagt en roept erom.

Of het beeld van de Bruidegom en de bruid. Christus is de Bruidegom. Hij heeft Zijn bruid lief. Om haar te werven kwam Hij ten hemel af, Hij was het Die door Zijn sterven haar het leven gaf. Hij heeft haar zo lief: Hij wil haar ontmoeten, Hij wil zijn liefde kwijt, Zijn hart laten horen dat klopt. En de bruid richt Zich op haar Bruidegom. Met haar verlangen, haar hart, haar ziel. Verlangt Zich te geven met alle schuld en zwartheid. Maar zij versmacht als zij Hem niet ontmoeten zou.

Of het beeld van het Hoofd en het lichaam. Het Hoofd regeert het lichaam. Het Hoofd bidt voor het lichaam. Het Hoofd stuurt het lichaam om te bewegen. Het Hoofd zoekt het goede voor het lichaam. Jezus bidt voor Zijn kerk, Hij pleit voor Zijn kerk, waakt over Zijn kerk, zegent Zijn kerk met gaven. Het lichaam zou zonder hoofd levenloos zijn. Een onthoofd lichaam is een dood lichaam. Het lichaam weet zich afhankelijk van het Hoofd. Zonder Mij kunt gij niets doen. En dat weet het lichaam en zonder Hoofd ben ik tot alles in staat aan kwaad.

Zoals antwoord 55 zegt: dat alle gelovigen aan Christus en aan al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben. Al zijn schatten en gaven: vergeving, aanneming tot kinderen, eeuwige gerechtigheid, inwoning van de Geest, vrede met God, recht op de erfenis en uitzicht op zalig leven. Maar daar gaat nog aan vooraf: aan Hem Zelf gemeenschap hebben. Christus: Bruidegom, Hoofd, Wijnstok. En de omgang van Hem en met Hem is mijn leven, mijn vreugde, mijn zaligheid.

Dan bent u een levend lidmaat. Levend in uit van Christus. Levend lidmaat. Jezus leven van mijn leven. Daar moeten we wel eerlijk antwoord op geven. Ben ik een levend lidmaat van de kerk? Ken ik Jezus? En wat is daar het geheim van? Dat ik Jezus ken heeft als geheim dat ik van Jezus ben. Door Hem verkregen. Door Hem gekocht. Met de prijs van Zijn dierbaar bloed. Geen prijs was Hem te hoog. Heel Zijn lijdensweg staat er Borg voor. Hij heeft mij verkregen. Hij heeft de

schuld betaald die ik op mij had geladen. Hij heeft de satan overwonnen en mij uit zijn macht en bevoegdheid ontzet. Door de Zoon verkregen. En betaald is betaald. Dat kan nooit meer ongedaan gemaakt worden. En eens gekocht blijft gekocht. Dat is de Kerk, de levende Kerk: eigendom van de Zoon, door Hem verkregen met Zijn bloed. Dat wil Hij nooit meer kwijt. Iets wat je zo duur koopt dat laat je niet slingeren, laat je niet afhandig maken, laat je niet stelen. Niemand zal ze uit Mijn hand rukken zegt Jezus.

Van daaruit is ook antwoord 55 b opgebouwd. Dat ik mij schuldig moet weten mijn gaven tot nut en ter zaligheid van de anderen te gebruiken. En dan gaat het hier over de gemeente zoals zij voor onze ogen is. Doopleden, belijdende leden, iedereen, zij horen bij de gemeente. Of zij levende leden zijn weet God. Maar ik heb de gemeente te nemen zoals zij zich aandient. Door Christus verkregen. En zolang Hij in haar midden is, kan en mag ik er ook nog zijn. Ook in de protestantse kerk in Nederland. En daar mijn gaven besteden tot nut van anderen. Als de Heere Jezus zoveel heeft gegeven voor hen, zou ik dan niet al het mijne willen laten dienen tot hun nut en welzijn? Stel je voor, je oudste broer heeft een prachtige auto gekocht. Voor heel veel geld. En jij schuurt er tegenaan, geeft er een kras op, botst er een deuk in. Dat moet jij niet doen..... dan krijg je heel wat te horen van je broer. Als Jezus Zijn Kerk zo duur heeft gekocht en ik beschadig zo iemand, ik kwets zo iemand, ik laat zo iemand aan zijn lot over, ik kijk er niet naar om, dat moet je niet doen, dat neemt de Heere Jezus je hoogst kwalijk. Nee, niet de eerste vraag is: wat verdient het? Nee, niet mijn gaven gebruiken tot mijn eer en roem. Maar tot nut van anderen en zaligheid van anderen. Nut is meer praktisch: waar ik helpen kan en mag. Zaligheid is meer geestelijk: aanmoedigend, nodigend, vermanend of waarschuwend.

Daartoe moet ik mij schuldig weten.

Wat ligt er een schuld van nalatigheid. Van waar ik toe geroepen was, maar wat ik verzuimde. Had ik niet iemand meer kunnen helpen, kunnen bemoedigen, kunnen opzoeken, kunnen vertroosten? Is iemand soms door mijn nalatigheid afgedwaald, ongetroost, eenzaam, in verdriet?

3 door de Vader verkoren

De kerk: door de Geest vergaderd, door de Zoon verkregen. Door de Vader verkoren.

We noemden al een paar keer dat zinnetje: dat ik daarvan een levend lidmaat ben. Als ik vergaderd wordt door de Geest, als ik Jezus ken dan ben ik een levend lidmaat. Nu spreekt de hele Bijbel ervan dat de gemeente zoals wij die zien, de verbondsgemeente kaf tussen het koren heeft. Twee soorten vissen in het net heeft. Levende en dode leden kent. Twee soorten kinderen van het verbond.

Niet dat mensen dat kunnen beoordelen. Als iemand het geloof belijdt en er zijn leven naar richt dan houd ik hem of haar voor een levend lid van de gemeente. Maar daar kan ik ook niet op rusten: al houdt iedereen mij voor een levend lid van de gemeente daar heb ik niks aan: de vraag is houd God mij voor een levend lid, ziet God me als een levend lid? Ken ik Jezus Christus, ben ik van Hem, word ik door de Geest vergadert, beschermt en onderhouden? God neemt een röntgenfoto van de gemeente. Je weet wel: op zo'n foto zie je heel veel niet: vlees en spieren vallen weg, maar botten zie je wel, heel goed zelfs. Als God een röntgenfoto van onze gemeente maakt: valt u dan weg, uit beeld, dood lid. Of blijft u dan over? Levend lid?

En nou kan naar twee kanten toe dat spanningsveld opgelost worden, fataal opgelost worden, eruitgehaald worden. In plaats van een spanning komt er dan een vanzelfsprekendheid. Dat kan naar de ene kant: dat natuurlijk iedereen onbekeerd is die in de kerk zit. Dat is eigenlijk normaal, want wij zijn immers kinderen van Adam, dood in zonden misdaden. Alsof het normaal is dat op Gods akker van Zijn verbond en woorden nog steeds zo gebleven is. En er komt een vanzelfsprekendheid naar de ene kant die rust geeft. Vreselijke rust geeft. Maar het is wel makkelijk.

Maar het kan ook naar de anderen kant toe. Misschien trekt dat sommigen meer. Een gemeente waar het best aantrekkelijk is, waar wat kan, en waar het vrij levendig is maar: waar het spanningsveld ook eruit is: Natuurlijk zijn wij gelovigen. Wij gaan in deze tijd nog naar de kerk en leven mee en zetten ons in voor de gemeente, het moet toch wel raar gaan wil iemand verloren gaan. Ga er maar vanuit dat het goed met je zit. Alsof een mens niet een wonder nodig heeft, alsof een mens natuurlijk geloven kan. En er komt een vanzelfsprekendheid die rust geeft. Vreselijke rust. Maar het is wel makkelijk.

Is het niet zo dat de Bijbelse prediking van zulke vanzelfsprekend heden niets weten wil en mag. Daar zit de spanning in. Aan de éne kant de spanning van de vraag: hoe is het mogelijk? Hoe is het mogelijk dat iemand nog onbekeerd is. In de gemeente! Na zoveel preken, na zoveel bemoeienis van God, nog steeds jezelf gehandhaafd, alle keren je schrap gezet, je overeind gehouden tegen God, en het niet één keer van Hem verloren hebben. Maar Mijn volk Mijn volk wou niet naar Mijn stemme horen.... De aanklacht. Alle heilzame omsingelingen en pijlen weten te pareren. Hoe is het mogelijk: nog onbekeerd gebleven? Je mag er nog mee naar Hem toe. Vanavond nog.

Maar ook die spanning naar de andere kant toe? Hoe is het mogelijk als er iemand gelooft! Dat is een wonder. Als een mens gelooft! Je moest daarvoor ontzet worden aan satan, in Christus, van dood levend gemaakt, van vijand vriend worden, van onwillig ingewonnen. Daar heeft de Geest je toe vergaderd. De Zoon je voor verkregen. En de Vader je toe verkoren van eeuwigheid.

Zo loopt antwoord 54. dat God Zich een gemeente heeft uitverkoren en dat ik daarvan een levend lidmaat ben. God heeft zich een gemeente uitverkoren. Als ik van die gemeente lid ben, levend lid ben, dan geldt dat ook van mij: uitverkoren. Vraag u af: ken ik Jezus, ken ik het werk van de Geest? En als dat zo mag zijn geldt van u wat van heel Gods Kerk geldt: uitverkoren. Zo eenvoudig en diep tegelijk. Dan ben ik ook uitverkoren geweest voor de grondlegging der wereld. Wat een wonder. Uitverkoren. Uit het hele menselijk geslacht gehaald, verkoren, getrokken. Liggend in zonde, in verderf. In Adam gevallen en onder de vloek. Vijandig en op weg naar de ondergang. Waarom ik nu door de Geest vergaderd? Door de Zoon verkregen? Maar één antwoord, één bron: uitverkoren! Uit God naar Zijn welbehagen zonder enige grond in mij. Wat geeft dat een ootmoed: ik ben geen haar beter, ik had ook niet zelf gezocht. Ootmoed.

Dan zal ik Hem de eer geven. Straks ten volle maar ook nu al: als ik belijdenis mag doen, als ik ten avondmaal mag gaan, als ik van harte zingen bidden en luisteren mag. Dan is dat uit en door Hem. Niet omdat ik, maar omdat Hij. Dankbaarheid en God de eer!

En wat geeft dat een vastheid. Als dat de diepste bron is: verkoren, dan ligt het vast in Gods onveranderlijk raadsbesluit. En dat besluit houdt in dat Hij mij heeft uitverkoren tot het eeuwige leven. Dat had en heeft Hij met mij voor. Daarom zal ik ook eeuwig een levend lidmaat blijven. Want de vader heeft mij verkoren, de Zoon verkregen, de Geest vergaderd: verankerd in de wil van de drieenige God is mijn zaligheid. Amen